

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Kariérní systém

Mgr. et Mgr. Dana Prudíková, Ph.D.

Novela zákona o pedagogických pracovnících

- **Shrnutí legislativního procesu**
 - Do meziresortního připomínkového řízení předloženo 19.2.2016, připomínkové řízení skončilo 18.3.2016
 - V rámci vypořádání připomínek se nepodařilo odstranit rozpor s MF (financování v rámci rozpočtu kapitoly MŠMT), MPSV (nové kategorie pedagogických pracovníků - sociální pracovník ve školách či sociální pedagog)
 - Po zapracování připomínek předloženo pracovním komisích Legislativní rady vlády dne 12.4.2016
 - Projednáno v Komisi pro hodnocení dopadů regulace (RIA), v ad hoc vytvořené komisi, kde byly zástupci komisí pro správní právo, pracovní právo, finanční právo a soukromoprávní komise
 - Své stanovisko předložil rovněž Odbor compatibility

- Na základě připomínek ad hoc komise byl návrh zákona detailně diskutován na půdě MŠMT a následně přepracován
- Dne 25.10.2016 byl návrh zákona předložen pracovním komisím legislativní rady vlády k novému projednání
- Pracovní komise pro správní právo jej projednala dne 31.10.2016
- **Vláda návrh zákona schválila na svém jednání dne 7.11.2016**
- **Poslanecké sněmovně Parlamentu České republiky byl vládní návrh zákona předložen dne 11.11.2016**

Návrh zákona

- Zavedení kariérního systému je **jednou z hlavních priorit MŠMT**
- v souladu s bodem 3.6 **Programového prohlášení vlády České republiky** (usnesení Vlády České republiky ze dne 12. února 2014 č. 96), v němž se vláda mimo jiné zavázala zavést efektivní kariérní řád pro učitele s jasnou motivační vazbou na jejich ohodnocení
- Obsaženo i v **Strategii vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 a Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky na období 2015–2020**

Stěžejní body návrhu obecně

- **Doposud** mohli učitelé volit jen **kariérní cestu k výkonu specializovaných činností ve škole** nebo **směřovat k vedoucí pracovní pozici**.
- Návrh novely zákona doplňuje existující kariérní systém pedagogických pracovníků pro učitele **o novou kariérní cestu – cestu rozvoje profesních kompetencí**.
- 3 kariérní stupně
- Základem **standard učitele**, který obsahuje **3 oblasti profesních kompetencí**
- S postupem v kariérních stupních spojeno i **vyšší finanční ohodnocení**
- Zavedení specializovaných činností do zákona
- Zavedení plánu pedagogického rozvoje školy a osobního plánu profesního rozvoje

Jednotlivé kariérní stupně

- **1. kariérní stupeň**
 - Doba trvání **zpravidla 2 roky** - od vzniku prvního pracovního poměru k právnické osobě vykonávající činnost školy až do úspěšného absolvování atestačního řízení pro 2. kariérní stupeň
 - Typicky pro čerstvé absolventy fakult
 - Každý učitel v 1. kariérním stupni absolvuje **adaptační období**, během něhož mu bude zaměstnavatel zajišťovat **podporu pro dosažení příslušných profesních kompetencí** specifikovaných ve standardu učitele
 - Učitele v 1. kariérním stupni bude metodicky vést **uvádějící učitel**
 - Cílem adaptačního období a poskytované podpory je pomoci začínajícím učitelům překonat případné počáteční obtíže, dosáhnout potřebných kompetencí a tím snížit možnost jejich odchodu mimo školství

Jednotlivé kariérní stupně

- **Uvádějící učitel**
 - Pomáhá začínajícímu učiteli
 - Průběžně a pravidelně **hodnotí** se začínajícím učitelem jeho **pedagogickou činnost**
 - Učitele **metodicky vede** a seznamuje s podmínkami ve škole
 - Uvádějícího učitele určí začínajícímu učiteli ředitel školy
 - Zpravidla by se mělo jednat o **zkušeného učitele**, který je schopen své znalosti předat začínajícímu učiteli a usnadnit mu tak výkon jeho činnosti, tzn. učitel **v min. 2. kariérním stupni**
 - Uvádějícímu učiteli přísluší **příplatek** za výkon činnosti ve výši **3 000 Kč**

- **Atestační řízení pro 2. kariérní stupeň**
 - Atestační řízení pro 2. kariérní stupeň je **povinné**
 - Ověřuje se dosažení profesních kompetencí pro 2. kariérní stupeň vymezených standardem učitele
 - Ověření vychází z
 - **Hodnoticího pohovoru**, který zahrnuje obhajobu dosavadní práce učitele s využitím tzv. Portfolia
 - **Hodnocení** ze strany **ředitele** školy
 - **Hodnocení** ze strany **uvádějícího učitele**
 - Atestační řízení se koná **před atestační komisí**, která má **3 členy**
 - Ředitel školy
 - Učitel ve 2. kariérním stupni ze stejné školy
 - Tzv. fakultní tutor nebo učitel ve 3. kariérním stupni ze stejného typu školy nebo zástupce z odborné praxe nebo školní inspektor

- O průběhu atestačního řízení a jeho výsledku se vyhotovuje protokol
- Proti průběhu a výsledku atestačního řízení je možné podat k ministerstvu **námítky**, které ministerstvo vyřídí do 20 dnů
- Výsledkem přezkumu může být i nařízení **opakování atestačního řízení**
- Dokladem o úspěšném absolvování je **osvědčení**
- V případě, že učitel u atestačního řízení **neuspěje**, nastupuje znovu do **adaptačního období**, které se však zkracuje na **1 rok**. I nadále je mu poskytována podpora a má svého uvádějícího učitele.
- **Není omezen počet možných opakování**, tzn. že učitel může být v 1. kariérním stupni po celou svou profesní dráhu

- **Učitel ve 2. kariérním stupni**

- Do druhé kariérního stupně je zařazen učitel, **který úspěšně absolvoval atestační řízení** pro druhý kariérní stupeň
- **Tzv. samostaný učitel** – vykonává komplexní vzdělávací a výchovnou činnost samostatně
- Ve 2. kariérním stupni by měla být **většina učitelů**
- 2. kariérní stupeň je podmínkou pro výkon některých specializovaných činností
- Ředitelem školy bude moci být nově pouze učitel v nejméně 2. kariérním stupni

- **Atestační řízení pro 3. kariérní stupeň**
 - Nepovinné, na rozhodnutí učitele
 - Učitel ve 2. kariérním stupni se může přihlásit k atestačnímu řízení pro 3. kariérní stupeň **po 7 letech výkonu činnosti na 2. kariérním stupni**
 - Trvá **1 rok**, během kterého dojde ke 4 hospitacím české školní inspekce
 - Ověřuje se dosažení profesních kompetencí pro 3. kariérní stupeň vymezených standardem učitele
 - Ověření vychází z
 - **Hodnoticího pohovoru**, který zahrnuje obhajobu dosavadní práce učitele s využitím tzv. portfolia
 - **Hodnocení** ze strany **ředitele** školy
 - **Hodnoticí zprávy České školní inspekce**

- Atestační řízení se koná **před atestační komisí**, která má **5 členů**
 - Ředitel školy
 - Školní inspektor
 - Tzv. Fakultní tutor
 - Učitel ve 3. kariérním stupni ze stejného typu školy
 - Zástupce z odborné praxe
- O průběhu atestačního řízení a jeho výsledku se vyhotovuje **protokol**
- Proti průběhu a výsledku atestačního řízení je možné podat k ministerstvu **námítky**, které ministerstvo vyřídí do 20 dnů
- Výsledkem přezkumu může být i nařízení **opakování atestačního řízení**
- Dokladem o úspěšném absolvování je **osvědčení**
- V případě, že učitel u atestačního řízení **neuspěje**, může jej opakovat po uplynutí 2 let.

- **Učitel ve 3. kariérním stupni**

- Do 3. kariérního stupně je zařazen učitel, **který úspěšně absolvoval atestační řízení** pro třetí kariérní stupeň
- **Tzv. vynikající učitel** – vykonává komplexní vzdělávací a výchovnou činnost samostatně, zajišťuje profesní rozvoj pedagogických pracovníků školy, metodicky usměrňuje a koordinuje vzdělávací a výchovnou činnost učitelů
- Ve 3. kariérním stupni by mělo být **15 – 30 %** učitelů
- 3. kariérní stupeň je podmínkou pro výkon některých specializovaných činností – koordinátor vlastního hodnocení školy a mentor profesního rozvoje školy
- Za výkon činnosti učitele ve 3. kariérním stupni přísluší **příplatek ve výši 3 000 Kč + dojde k posunu v platových stupních**. Celkové zvýšení platu učitele ve 3. kariérním stupni by tak mělo činit cca 5 000 Kč.

- **Standard učitele**

- Stanoví požadavky na profesní kompetence v následujících oblastech
 - **Oblast osobního profesního rozvoje** zahrnuje
 - profesní znalosti, schopnost sebehodnocení a sebevzdělávání
 - **Oblast vlastní pedagogické činnosti** zahrnuje
 - Plánování výuky, podporu učení, vytváření pozitivního prostředí ve škole, hodnocení průběhu a výsledků učení žáků a hodnocení vlastní výuky a její zlepšování
 - **Oblast spolupráce a podílu na rozvoji školy** zahrnuje
 - Sdílení a spolupráci s ostatními pedagogickými pracovníky, komunikaci a spolupráci s rodiči a s partnery školy a podíl na rozvoji školy
- Profesní kompetence **pro 2. kariérní stupeň** by měly být stanoveny s účinností zákona (tj. podle návrhu **k 1.9.2017**)
- Profesní kompetence **pro 3. kariérní stupeň** by měly být stanoveny **nejpozději k 1.9.2021**

Další oblasti návrhu zákona

- **Plán pedagogického rozvoje školy**
 - **Koncepční dokument školy** sloužící k naplnění cílů školy při uskutečňování výchovy a vzdělávání
 - **na období nejdéle 6 let** – souvisí s funkčním obdobím ředitele školy, ale je možné vydat plán pedagogického rozvoje školy i dříve
- **Osobní plán profesního rozvoje**
 - Vychází z plánu pedagogického rozvoje školy
 - **Obsahuje individuální potřeby pedagogického pracovníka**
 - Skládá se z **povinné části a části fakultativní**
 - **Povinná část** stanovuje úkoly v rámci **prohlubování kvalifikace**
 - **Fakultativní část** může stanovit individuální cíle, cíle ke **zvýšení kvalifikace** včetně splnění předpokladů pro výkon specializovaných činností

- Na období **12 měsíců**
- Povinnou část určuje ředitel školy, fakultativní si určuje pedagogické pracovník sám
- Ředitel je povinen vytvořit pedagogickým pracovníkům **podmínky pro naplnění povinné části** a v rámci možností i pro fakultativní část
- Ředitel školy s pedagogickým pracovníkem provádí **hodnocení plnění** osobní plánu
- K hodnocení plnění osobního plánu přihlíží ředitel školy při stanovení **výše osobního příplatku**
- Nevytváří pedagogičtí pracovníci, jejich pracovní poměr je kratší 12 měsíců nebo jehož týdenní pracovní doba nepřesahuje polovinu stanovené týdenní pracovní doby – i tito pedagogičtí pracovníci ale mohou o vytvoření požádat

- **Volno k samostudiu**
 - Celkem **12 dnů** volna k samostudiu
 - Dobu čerpání a konkrétní náplň v rozsahu **7 dnů určuje ředitel školy**
 - Dobu čerpání a konkrétní náplň v **rozsahu 5 dnů si určuje pedagogický pracovník**
 - Pokud má pedagogický pracovník vytvořen osobní plán profesního rozvoje, pak čerpá volno k samostudiu za účelem naplnění povinné části

- **Specializované činnosti**

- Vykonávají se **vedle přímé pedagogické činnosti**
- Podmínkou je **absolvování specializačního studia** v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Specializovanou činností je činnost
 - Koordinátora v oblasti informačních a komunikačních technologií
 - Koordinátora školního vzdělávacího programu nebo vzdělávacího programu vyšší odborné školy
 - Metodika prevence sociálně patologických jevů
 - Speciálního pedagoga v oblasti školské logopedie
 - Specialisty v oblasti prostorové orientace zrakově postižených
 - Kariérového poradce
 - Výchovného poradce
 - **Pokud** tyto činnosti vykonává **učitel, pak** musí být nejméně **ve 2. kariérním stupni**

- Koordinátora vlastního hodnocení školy
- Mentora profesního rozvoje
 - Tyto činnosti může dělat pouze **učitel ve 3. kariérním stupni**
 - Koordinátorovi ICT, metodikovi prevence a výchovnému poradci se bude snižovat přímá pedagogická činnost – konkrétní výši snížení stanoví vyhláška
 - Za výkon specializovaných činností bude příslušet i nadále **příplatek ve výši 1 000 až 2 000 Kč měsíčně**
- **Příplatek za třídnictví**
 - Za výkon třídního učitele na **2. stupni ZŠ a na nižším stupni** šestiletého nebo osmiletého **gymnázia** přísluší příplatek ve výši **1 000 až 2 000 Kč**
 - Za výkon třídního učitele **na ostatních školách či stupních** přísluší příplatek ve výši **500 až 1 000 Kč**

Přechodná ustanovení

- Přechodná ustanovení počítají s tím, že pokud pedagogický pracovník vykonával **činnost učitele alespoň po dobu 2 let** v rozsahu nejméně poloviny stanovené týdenní pracovní doby před účinností zákona, pak se **automaticky stane učitelem ve 2. kariérním stupni**
- Pokud vykonával činnost učitele **po kratší dobu**, pak se stává učitelem v 1. kariérním stupni a **adaptační období se zkracuje** o dobu, po kterou pedagogický pracovník vykonával činnost učitele, nejvýše však o dobu 12 měsíců (adaptační období tak vždy bude trvat nejméně 12 měsíců)
- Fyzické osoby, které ke dni účinnosti zákona nejsou pedagogickými pracovníky, ale v posledních 10 letech vykonávaly činnost učitele po dobu alespoň 3 let, se zařazují do 2. kariérního stupně
- Není-li stávající ředitel školy učitelem, může i nadále vykonávat činnost ředitele po dobu nejdéle 6 let

Přechodná ustanovení

- Dlouhodobým učitelům se zkracuje doba, která je podmínkou pro konání atestačního řízení pro 3. kariérní stupeň
 - Učiteli s praxí delší 15ti let se zkracuje doba o 3 roky
 - Učiteli s praxí delší 10ti let se zkracuje doba o 2 roky

DĚKUJI ZA POZORNOST

dana.prudikova@msmt.cz